

מ"ת 62019/06/20 - מדינת ישראל נגד אחמד מרקה, מועתז מרקה, איהאב דעים, מחמד אדעים, קרפלה באקה אלגרבייה בע"מ חברות, א.מ. מנופים והשקעות בע"מ חברות

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 62019-06-20 מדינת ישראל נ' מרקה(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 135882/2019
לפני כבוד השופט בכיר יהושע צימרמן
מדינת ישראל המבקשת

נגד
המשיבים

1. אחמד מרקה (עציר)
2. מועתז מרקה
3. איהאב דעים
4. מחמד אדעים
5. קרפלה באקה אלגרבייה בע"מ חברות
6. א.מ. מנופים והשקעות בע"מ חברות

החלטה בעניין משיב 1

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום, שהכיל בתחילה 6 אישומים וכעת 7 אישומים, בגין עבירות שונות הכרוכות כולן בהשמת מפעילי עגורני צריח בלתי מורשים בנסיבות בהן קיים היה סיכון פוטנציאלי רב לציבור. בד בבד הוגשה בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים.
2. המשיב היה עצור מאחורי סורג ובריח כ 10 ימים וכעת עצור במעצר בפיקוח אלקטרוני מיום 1.7.20 ובתנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט, כב' השופט ארנון איתן מיום 30.6.20, תוך הוספת תנאים נוספים שנקבעו בהחלטת כב' השופט דורות מבית המשפט המחוזי, מיום 1.7.20.
3. החלטת בית המשפט מיום 30.6.20 ניתנה תוך הסכמה לשעתה בדבר קיומן של ראיות לכאורה וכאשר ניתנה לסנגור האפשרות לחזור ולהשלים את טיעונו לאחר שיבחן את כל חומר הראיות שהינו רב היקף.
4. ביום 11.8.20 התקיים דיון במסגרתו שטחו הצדדים את מלוא טענותיהם.
5. הסנגור בטיעונו חזר והדגיש כי אף לאחר עיון בחומרי החקירה מוסכם כי יש ראיות לכאורה לאמור בכתב האישום, יחד עם זאת בפי הסנגור טענות רבות, אתאר את עיקרן ואתייחס לטענות אלו ולתגובת ב"כ המאשימה.

6. טרם סקירת הטיעונים אדגיש כי התייחסות בית המשפט בהחלטתו זו הינה לששת האישומים המקוריים ולא ינתן משקל לתיקון כתב האישום והוספת האישום השביעי כאשר לא ניתנה לסנגור ההזדמנות להיערר לאישום זה.
7. מוסר הסנגור (עמ' 26 לפרוטוקול) כי מדובר במקרים ספורים בלבד, וזאת כאשר המשיב מנהל השמת מנופאים רבים כחוק ולפיכך לא ניתן לייחס מסוכנות משמעותית כאשר מדובר במקרים מועטים וחלקם לפני זמן רב. המאשימה בתגובתה טענה, בין היתר, כי עסקיו החוקיים של המשיב בהשמת מנופאים מורשים היו ככסות לפעילותו הפלילית בהשמת המנופאים הבלתי מורשים. אינני מקבל תגובה זו. מדובר בטענה שלא ניתן למסרה ללא ביסוס ראייתי ולא הוצג ביסוס שכזה, הדבר אף לא נטען בכתב האישום ובבקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים, ובדין התנגד הסנגור לטענה זו. יחד עם זאת אין באמור כדי להסכים עם טענת הסנגור בפתח סעיף זה. ששת האישומים שבכתב האישום מלמדים על קיומה של שיטת עבודה והתארגנות בהיקף משמעותי, (תגובת המאשימה מעמ' 41 ואילך לפרוטוקול) שיטה שניתן לחזור ולבצעה, תוך סיכון הציבור, אף בעתיד בהעדר פיקוח מתאים.
8. טוען הסנגור (עמ' 26 לפרוטוקול) כי אין למשיב יכולת לחזור ולבצע העבירות משום שהחברות - משיבים 5 ו-6, שבאמצעותן בוצעו העבירות, מושבתות בעקבות החלטת בית המשפט מיום 3.7.20, ובמסגרתה הוטלה הגבלת עיסוק על החברות. אינני מקבל אף טענה זו שהרי המשיב, בהיותו מעורה מאוד בענף השמת מפעילי עגורנים, כפי שעולה מכתב האישום, וכפי שציינה המאשימה בטיעוניה (עמ' 44 לפרוטוקול) יכול לפעול בדרכים שונות, והחשש לחזרה על ביצוע העבירות בהעדר פיקוח משמעותי הינו גבוה.
9. טוען הסנגור (עמ' 27 לפרוטוקול) בעניין עבירת שיבוש מהלכי משפט כי מדובר בתגובה אינסטינקטיבית של אנשים שנתפסו בכף. עוד טוען הסנגור כי החשש העיתידי לשיבוש מהלכי משפט בשל השפעה על עדים מופרך בשל העובדה כי נמסרו גירסאות, ניגבו הודעות, ולכן לא ניתן עוד לשבש את מהלך המשפט. אכן מהבחינה המשפטית גרידא ולאחר סיום החקירה היכולת לשבש את מהלך המשפט מופחתת ואולם הנתון הרלוונטי, לטעמי, הכרוך בעבירת שיבוש מהלכי משפט הוא במידת האמון שניתן לתת במשיב, וכאשר מעשיו כמפורט בכתב האישום בקשר לעבירת שיבוש מהלכי המשפט מעידים על אמון מופחת שניתן לתת בו. נתון זה רלוונטי ביותר בבחינת תנאי השחרור.
10. טענה נוספת שמעלה הסנגור כרוכה ברציונל בהטלת מעצר בית או מעצר בפיקוח אלקטרוני. לדברי הסנגור (עמ' 27 לפרוטוקול) אפשר לבצע את אותן הפעולות ללא יציאה מהבית, ניתן להזמין מנהל עבודה אל ביתו של המשיב או ליצור איתו קשר טלפוני ולתאם עימו. הוסיף הסנגור וציין כי זו בדיוק היתה טענת המאשימה אשר התנגדה למעצר בפיקוח אלקטרוני. אני מקבל טענה זו בחלקה. אכן אופי העבירות המיוחסות למשיב ניתנות לביצוע מביתו של המשיב ואולם בשל כך, בין היתר, נקבעו תנאים נוספים הכוללים פיקוח אנושי מלא ואיסור שימוש בטלפון או מחשב.
11. טען הסנגור ממושכות בעניין עבירות קשירת הקשר(עמ' 28-29 לפרוטוקול), טען לניפוח מלאכותי של

כתב האישום, וטען כי עבירת קשירת הקשר לא מקימה עילת מעצר, כמו גם יתר העבירות. אינני מקבל טענות אלו. הפרוט הרב שבכתב האישום מבקש, בין היתר, לתאר את הפרמטרים השונים שמבססים את המארג שהינו קשירת הקשר, ויש לראות את כתב האישום כמכלול. לא ניתן לפרק את כתב האישום לרכיביו ולומר כי כל עבירה כשלעצמה אינה מקימה עילת מעצר שהרי המנגנון בכללותו, החל בקשירת הקשר, המשכו בעבירות במרמה והזיוף, וסיומו בהפעלה של העגורנים על ידי בלתי מורשים לכך יצר סיכון פוטנציאלי רב ביותר.

12. הסנגור בטיעונו (עמ' 30-31 לפרוטוקול) התייחס אף לסוגיית הימשכות ההליכים. הסנגור הפנה לכתב האישום המכיל 120 עדים ציין כי שמיעתו תארך זמן ממושך ביותר, ובלתי סביר להותיר את המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני זמן כה רב. אכן חלוף הזמן הינו נתון שיש לקחת אותו בחשבון במסגרת השיקולים בהליכי מעצר, ואולם נחזור למושכלות יסוד ולפיהם הבחינה תעשה בהתאם למסוכנות הנשקפת ממשיב בנקודת זמן קונקרטי והיכולת לצמצם המסוכנות ברמה המספקת ביחס לאותה נקודת הזמן. אכן לעיתים בחלוף הזמן ולאחר שהמשיב, במעשיו, מצדיק את האמון המסויים שניתן בו, מקפיד על קיום תנאי השחרור, וכמובן לא חוזר ומבצע עבירות נוספות, בנסיבות אלו המסוכנות פוחתת בחלוף הזמן ועימה עולה האפשרות להקל בתנאי השחרור, ואולם טרם הגענו לשלב זה.

13. טען עוד הסנגור כי מדובר באכיפה בררנית. לטענה זו שני פנים. האחד מתייחס לאי הגשת כתב אישום כנגד מנהלי העבודה שהינם, לדברי הסנגור, בעלי האינטרסים הכי גדולים (עמ' 36-37, 39 לפרוטוקול), והשני הגשת כתבי אישום כנגד המנופאים רק כעת וכאשר על המנופאים לא הוטלו כל מגבלות (עמ' 29-30 לפרוטוקול). אני מקבל את הסברי המאשימה באשר למנהלי העבודה ומתקשה לקבל את הסבריה באשר למנופאים.

14. באשר למנהלי העבודה הסבירה המאשימה, ודבריה מתקבלים על הדעת, כי קיים קושי ראייתי להוכיח מעשה פלילי של מנהלי העבודה. מנהלי העבודה שוהים באתר העבודה, לאתר מגיע המנופאי ומציג למנהל העבודה תעודה. מנהל העבודה אמור לוודא כי האדם העומד בפניו הוא המנופאי המצויין בתעודה ולאשר עלייתו למנוף. טוען ב"כ המאשימה כי כאשר מוצגת למנהל העבודה תעודה מזוייפת ובה תמונתו של המנופאי הבלתי כשיר וכאשר התעודה נחזית להיות תעודה תקינה אשר הוצאה כדן, אף אם מדובר במנהל עבודה שידע או "עצם עיניו" קיים קושי להוכיח זאת. אני מקבל עקרונית את טענת המאשימה וברי לי כי המאשימה היתה מגישה כתבי אישום כנגד כל אחד מהמעורבים שנמצאו כנגדו ראיות המקימות סיכוי סביר להרשעה.

15. הטענה הנוספת בנושא אכיפה בררנית מתייחסת, כפי שצויין, להשוואה בין המשיב למנופאים. טוען כאמור הסנגור כי כנגדם הוגשו כתבי אישום רק כעת והחשוב מכך הוא הנתון ולפיו אין כנגדם כל תנאים מגבילים. הסנגור ציין (לדוגמא עמ' 33-34, 38-39 לפרוטוקול) כי מעשיהם של המנופאים ומעשיו של המשיב אינם כה חמורים ומסוכנים ואולם לדידה של המאשימה הסבורה כי המעשים המתוארים בכתב האישום כה חמורים ומסוכנים עד אשר מצדיקים את מעצר המשיב, לא ברור כיצד המנופאים עצמם משוחררים ללא

כל מגבלה.

16. טרם שאתייחס לטענת הסנגור לגופה, בעניין האכיפה הבררנית, אבהיר כי אני דוחה לחלוטין את דבריו בעניין המסוכנות. לטעמי אף אין צורך להרבות במילים בנושא זה ולמרות הסבריו הטכניים המלומדים אודות הפעלת המנוף והעדר היכולת לגרום נזק ע"י מפעיל בלתי מורשה ברי לי כי קיימת מסוכנות גבוהה ביותר בהפעלת כלי כה אימתני על ידי מי שאינו מורשה לכך. דווקא משום הערכת המסוכנות הנשקפת מהמשיב אני סבור כי יש ממש בטענתו באשר לאכיפה הבררנית. אכן מחד גיסא חומרה יתרה למעשי המשיב בהיותו "המח" שמאחורי המעשים, היקפם, והמנגנון שאפשר מעשים אלו, ואולם מאידך גיסא חומרה יתרה למנופאים בהיותם אלו אשר בפועל הפעילו את המנופים ובמעשה ידיהם ממש יכלו לגרום לתוצאות הרוות אסון. לו היתה נגרמת חס וחלילה פגיעה בנפש ברור שהמנופאים היו מואשמים בגרימת הפגיעה. המאשימה השיבה לטענה ומסרה כי פעלה כנדרש וכמצופה ממנה בהתאם למדרג החומרה ואולם אף אם אקבל את טענת המאשימה לעניין המדרג, אין בכך כדי להסביר את הפער הקיצוני בין מעצר של ממש למשיב, בתחילה, ובהמשך מעצר בפיקוח אלקטרוני, לבין העדר כל תנאי מגביל, אף לא הרחקה מאתרי עבודה, למנופאים מתחזים ובלתי מורשים אשר סיכנו במעשיהם את הציבור בסיכון כה רב.

17. טענה נוספת שנטענה ע"י הסנגור (עמ' 33, 35 ועוד לפרוטוקול) עסקה בשיטת הפעולה של גורמי החקירה אשר אפשרו המשך ביצוע העבירות כדי "לעבות" את כתב האישום כפי שנעשה לא אחת בחקירות שונות. המאשימה הסבירה ולא מצאתי כל סיבה שלא לקבל את הסבריה ולפיהם חומרי החקירה שהיו בידיהם בשלבים המוקדמים יותר של החקירה לא אפשרו מעצר חשודים והגשת כתבי אישום במועדים מוקדמים יותר.

18. המאשימה בטיעוניה (עמ' 44 לפרוטוקול) התייחסה לרווחים הכספיים הגבוהים של המשיב כתוצאה ממעשיו המפורטים בכתב האישום. צודק הסנגור בדבריו (עמ' 44) כי מדובר בטיעונים שכוחם יפה לשלב הטיעונים לעונש ואולם למרות האמור יש רלוונטיות מסויימת לנתונים אלו אף באשר להחלטה שלפני. הרווחים הגבוהים מעלים חשש בדבר הפיתוי להמשך מעורבות המשיב במעשים כגון אלו ולכן יש צורך בהמשך פיקוח הדוק על המשיב.

19. לנוכח כל האמור אני סבור כי על אף שיש ממש בחלק מטענות הסנגור כפי שצויין לעיל המסוכנות הנשקפת מהמשיב משמעותית ביותר.

20. בבחינת החלופה יש לתת את הדעת לאמון אשר ניתן לתת במשיב. בנסיבות שלפני, מלבד נתוני כתב האישום ועבירות שיבוש מהלכי משפט, זיוף, ומרמה אשר רלוונטיים ביותר לשאלת האמון, יש לתת משקל גם לעובדה כי המשיב ביצע חלק מהעבירות שלפני בשעה ששהה במעצר בפיקוח אלקטרוני בתיק אחר של בית המשפט לתעבורה. עזות זו של המשיב מלמדת אודות האמון המופחת שניתן לתת בו.

21. בסיכומו של דבר אני סבור כי, בשלב זה, טרם בשלה העת לבחון הקלה בתנאי השחרור ואולם בשים לב למכלול השיקולים והטיעונים כפי שפורט לעיל יש מקום לקבלת תסקיר שרות המבחן אשר יבחן בין היתר אפשרות יציאה לעבודה בפיקוח מלא. למותר לציין כי לא תותר כל תעסוקה הכרוכה בבנייה, באתרי בניה לסוגיהם או בכל קשר לעבודה בגובה.

22. נותר לדון בבקשת המשיב לצאת את מקום המעצר לתפילות בימי שישי במסגד. המאשימה התנגדה לכך וסברה כי משיב אשר שוהה בפיקוח אלקטרוני אינו זכאי לפתיחת חלון לצורך זה. אינני מקבל את טענת המאשימה. המחוקק ציין אמנם מהן התכליות אשר מאפשרות פתיחת חלון בפיקוח האלקטרוני ותפילה לא נמנית עם תכליות אלו ואולם המחוקק ציין כי "חלון פיקוח יכול שיהיה לתכלית חשובה אחרת מטעמים שירשמו" (חסד"פ (סמכויות אכיפה- מעצרים) סעיף 22 ד(1)(ג)(2)). יציאה לתפילה במסגד בהיותה מימוש אמונתו הדתית של המשיב וודאי תחשב לתכלית חשובה. מדובר בבקשה מידתית ביותר ביום אחד בשבוע, ביום שישי, לשעות ספורות ובפיקוח מלא. היציאה המיועדת הינה למקום מוגדר וניתן לבצע בקרה משטרתית ולבדוק האם המשיב המשיך להיות נתון בפיקוח אנושי מלא ביציאתו ממקום המעצר. ניתן גם לבדוק האם המשיב אכן סר ממקום המעצר למסגד בלבד וכן בחזרתו וכל זאת בדרך הקצרה. אני מתקשה לראות כיצד היתר זה יגביר את הסיכון הנשקף מהמשיב ברמה המצדיקה פגיעה במנהגיו הדתיים.

23. לאחר בחינת מכלול השיקולים אני מורה כי המשיב יהיה רשאי לצאת את מקום מעצרו בימי שישי מהשעה 12.00 ועד לשעה 16.00. המשיב יצא את מקום המעצר בדרך הקצרה לתפילה בלבד במסגד אל אקצה ובכפוף להחלטות הממשלה בכל הנוגע לשעת החרום. המשיב ישהה בתפילה במסגד ובסיום התפילה יחזור בדרך הקצרה למקום מעצרו. המשיב ימשיך ויהיה מפוקח בעת יציאתו ממקום מעצרו בפיקוח אנושי מלא. הפיקוח האלקטרוני יפתח חלון בהתאם.

24. שרות מבחן יגיש תסקיר תוך 45 יום.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים, לשרות המבחן ולפיקוח האלקטרוני.

ניתנה היום, י' אלול תש"פ, 30 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.